

bron :

Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen

PB L 59 van 27/02/98

RICHTLIJN 97/68/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 16 december 1997 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake maatregelen tegen de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes door inwendige verbrandingsmotoren die worden gemonteerd in niet voor de weg bestemde mobiele machines

---

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 100 A,

Gezien het voorstel van de Commissie(1),

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité (2),

Volgens de procedure van artikel 189 B van het Verdrag (3), gezien de door het bemiddelingscomité op 11 november 1997 goedgekeurde gemeenschappelijke tekst,

1. Overwegende dat in het beleidsplan en actieprogramma van de Europese Gemeenschap op het gebied van het milieu en duurzame ontwikkeling (4) als een fundamenteel beginsel wordt erkend dat alle personen afdoende moeten worden beschermd tegen erkende gevaren van luchtverontreiniging voor de gezondheid en dat het daartoe met name nodig is de uitstoot te beheersen van stikstofdioxide (NO₂), deeltjes (PT) - zwarte rook en andere verontreinigingen zoals koolmonoxide (CO); dat met het oog op de preventie van de vorming van troposferisch ozon (O₃) en het effect daarvan op de gezondheid en het milieu de uitstoot van de precursoren stikstofoxiden (NO_x) en koolwaterstoffen (HC) moet worden verminderd; dat het, gezien de door verzuring veroorzaakte milieuschade, eveneens nodig zal zijn onder

andere de uitstoot van NO_x en HC te beperken;

2. Overwegende dat de Gemeenschap in april 1992 het VN-ECE-protocol inzake de beperking van vluchtige organische stoffen (VOS) heeft ondertekend en in december 1993 tot het protocol inzake de beperking van de uitstoot van NO_x is toegetreden, die beide in verband staan met het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand dat in juli 1982 is goedgekeurd;
3. Overwegende dat de beoogde doelstellingen, namelijk de vermindering van verontreinigende emissies door motoren van niet voor de weg bestemde mobiele machines en de totstandbrenging en werking van de interne markt voor motoren en machines, niet voldoende door de lidstaten afzonderlijk kunnen worden verwezenlijkt en derhalve beter kunnen worden verwezenlijkt door de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten met betrekking tot maatregelen tegen luchtverontreiniging door motoren die worden gemonteerd in niet voor de weg bestemde mobiele machines;
4. Overwegende dat uit recente onderzoeken van de Commissie blijkt dat de emissies van motoren van niet voor de weg bestemde mobiele machines een belangrijk aandeel hebben in de totale door de mens veroorzaakte uitstoot van bepaalde schadelijke luchtverontreinigingen; dat de categorie motoren met compressie-ontsteking waarop deze richtlijn van toepassing is een aanzienlijk gedeelte van de luchtverontreiniging door NO_x en PT veroorzaakt, met name in vergelijking met de verontreiniging die door het wegvervoer wordt veroorzaakt;
5. Overwegende dat de uitstoot van niet voor de weg bestemde mobiele machines die op de grond werken en van een motor met compressie-ontsteking zijn voorzien, in het bijzonder de uitstoot van NO_x en PT, een belangrijke bron van zorg op dat gebied zijn; dat in de eerste plaats voor die bronnen voorschriften moeten worden opgesteld; dat het evenwel wenselijk is later het toepassingsgebied van deze richtlijn uit te breiden tot de beheersing van de uitstoot uit andere motoren, met name benzinemotoren, van niet voor de weg bestemde mobiele machines, met inbegrip van vervoerbare generatoraggregaten op basis van passende proefcycli; dat wellicht een aanzienlijke vermindering van de uitstoot van CO en HC kan worden bereikt met de beoogde wijziging van deze richtlijn aangaande de uitbreiding van het toepassingsgebied tot benzinemotoren;
6. Overwegende dat er zo spoedig mogelijk voorschriften voor de beheersing

van de emissies van landbouw- en bosbouwtrekkers moeten worden ingevoerd die een niveau van milieubescherming waarborgen dat gelijkwaardig is aan het bij deze richtlijn vastgestelde niveau, met normen en eisen die volledig met deze richtlijn in overeenstemming zijn;

7. Overwegende dat, wat de certificatieprocedures betreft, is gekozen voor de typegoedkeuring die als Europese methode haar deugdelijkheid heeft bewezen voor de goedkeuring van wegvoertuigen en onderdelen daarvan; dat daaraan een nieuw onderdeel is toegevoegd in de vorm van de goedkeuring van een oudermotor die een groep motoren (motorfamilie) vertegenwoordigt die met gebruikmaking van soortgelijke onderdelen volgens soortgelijke constructiebeginselen zijn gebouwd;
8. Overwegende dat motoren die in overeenstemming met de voorschriften zijn geproduceerd, van een desbetreffend merkteken moeten worden voorzien en dat deze gegevens aan de keuringsinstanties moeten worden medegedeeld; dat, teneinde de administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken, niet is voorzien in directe controle van de keuringsinstantie op de motorproductiegegevens die verband houden met de verscherpte voorschriften; dat deze vrijheid voor de fabrikanten de verplichting scheidt de voorbereiding van steekproeven door de keuringsinstantie te vergemakkelijken, en op gezette tijdstippen relevante productieplanninggegevens ter beschikking te stellen; dat absolute overeenstemming met de volgens deze procedure gedane kennisgeving niet verplicht is, maar een hoge mate van overeenstemming het voor de keuringsinstanties gemakkelijker zou maken hun beoordelingen te plannen en zou bijdragen tot een versterkt vertrouwen tussen de fabrikanten en de keuringsinstanties;
9. Overwegende dat goedkeuringen die worden verleend overeenkomstig Richtlijn 88/77/EEG(5) en VN-ECE-reglement nr. 49, serie 02, zoals vermeld in bijlage IV, aanhangsel II, van Richtlijn 92/53/EEG (6), gelijkwaardig worden geacht met de krachtens deze richtlijn in haar eerste fase vereiste goedkeuringen;
10. Overwegende dat het moet zijn toegestaan motoren die aan de voorschriften voldoen en onder het toepassingsgebied vallen, in de lidstaten in de handel te brengen; dat deze motoren niet aan andere nationale emissievoorschriften mogen worden onderworpen; dat de lidstaat die goedkeuringen verleent de nodige controlemaatregelen moet nemen;
11. Overwegende dat het bij de vaststelling van de nieuwe testprocedures en

grenswaarden noodzakelijk is rekening te houden met de specifieke gebruikspatronen van deze typen motoren;

12. Overwegende dat het raadzaam is deze nieuwe normen in te voeren volgens het beproefde beginsel van een tweefasenaanpak;
13. Overwegende dat een substantiële vermindering van de uitstoot gemakkelijker lijkt voor motoren met een groter vermogen, daar gebruik kan worden gemaakt van bestaande technologie die voor motoren van wegvoertuigen is ontwikkeld; dat op grond daarvan in een gespreide tenuitvoerlegging van de voorschriften is voorzien, te beginnen met de hoogste van drie vermogensgroepen voor fase I; dat dit principe eveneens geldt voor fase II met uitzondering van een nieuwe vierde vermogensgroep die niet in fase I voorkomt;
14. Overwegende dat voor deze sector van niet voor de weg bestemde mobiele machines die nu aan voorschriften is onderworpen en die buiten de landbouwtrekkers de belangrijkste is indien wordt vergeleken met de emissies afkomstig van het wegvervoer, een aanzienlijke vermindering van de uitstoot kan worden verwacht door de tenuitvoerlegging van deze richtlijn; dat, gezien de doorgaans zeer goede prestatie van dieselmotoren wat de uitstoot van CO en HC betreft de marge voor verbeteringen met betrekking tot de totale uitstoot zeer gering is;
15. Overwegende dat procedures zijn opgenomen waarbij fabrikanten kunnen worden vrijgesteld van de uit deze richtlijn voortvloeiende verplichtingen, teneinde rekening te kunnen houden met uitzonderlijke technische of economische omstandigheden;
16. Overwegende dat de fabrikanten, teneinde de overeenstemming van de productie te waarborgen wanneer goedkeuring voor een motor is verleend, daartoe strekkende maatregelen zullen moeten nemen; dat voor het geval dat tekortkomingen worden geconstateerd bepalingen zijn opgenomen betreffende informatieprocedures, correctieve maatregelen en een samenwerkingsprocedure aan de hand waarvan eventuele geschillen tussen lidstaten met betrekking tot de overeenstemming van gecertificeerde motoren kunnen worden opgelost;
17. Overwegende dat deze richtlijn niet van invloed is op het recht van de lidstaten voorschriften uit te vaardigen die waarborgen dat de werknemers beschermd zijn tijdens het gebruik van niet voor de weg bestemde mobiele machines;

18. Overwegende dat de technische bepalingen in bepaalde bijlagen van deze richtlijn moeten worden aangevuld en zo nodig aangepast aan de technische vooruitgang volgens een comitéprocedure;
19. Overwegende dat bepalingen moeten worden opgenomen die moeten waarborgen dat de motoren worden beproefd in overeenstemming met de regels van goede laboratoriumpraktijken;
20. Overwegende dat de wereldhandel in deze sector moet worden bevorderd door de emissienormen in de Gemeenschap zoveel mogelijk in overeenstemming te brengen met de in derde landen gehanteerde of geplande normen;
21. Overwegende dat derhalve gedacht moet worden aan de mogelijkheid de situatie te heroverwegen op basis van de beschikbaarheid en de economische haalbaarheid van nieuwe technologieën, rekening houdend met de vooruitgang die is geboekt bij de tenuitvoerlegging van de tweede fase,
22. Overwegende dat op 20 december 1994 tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie een "Modus vivendi" is overeengekomen betreffende de maatregelen ter uitvoering van de besluiten die zijn vastgesteld volgens de procedure van artikel 189 B van het EG-Verdrag (7),

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1 Doelstellingen

Het doel van deze richtlijn is, de wetgevingen van de lidstaten inzake emissienormen en typegoedkeuringsprocedures voor motoren die worden ingebouwd in niet voor de weg bestemde mobiele machines onderling aan te passen. Zij draagt bij tot de goede werking van de interne markt en beschermt tegelijkertijd de volksgezondheid en het milieu.

Artikel 2 Definities

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

- *niet voor de weg bestemde mobiele machine*: mobiel werktuig, vervoerbare industriële uitrusting of voertuig met of zonder carrosserie, niet bestemd voor personen- of goederenvervoer over de weg, waarin een inwendige-verbrandingsmotor als omschreven in [bijlage I](#), deel 1, is gemonteerd;

- *typegoedkeuring*: de procedure waarbij door een lidstaat wordt verklaard dat een type inwendige-verbrandingsmotor of een motorfamilie, wat het niveau van de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes uit de motor(en) betreft, aan de desbetreffende technische voorschriften van deze richtlijn voldoet;
- *motortype*: alle tot een categorie behorende motoren die niet van elkaar verschillen voor wat betreft de essentiële motorkenmerken vermeld in [bijlage II, aanhangsel I](#);
- *motorfamilie*: een door de fabrikant bepaalde groep van motoren die vanwege hun ontwerp naar verwachting vergelijkbare uitlaatemissie-eigenschappen hebben en die aan de voorschriften van deze richtlijn voldoen;
- *oudermotor*: een motor die zodanig uit een motorfamilie is geselecteerd dat hij voldoet aan de voorschriften van de punten 6 en 7 van [bijlage I](#);
- *motorvermogen*: het nettovermogen als omschreven in [bijlage I](#), punt 2.4;
- *productiedatum van de motor*: de datum waarop de motor aan het einde van de productielijn de eindcontrole passeert. In dit stadium is de motor gereed voor levering of opslag;
- *in de handel brengen*: het beschikbaar stellen van een onder deze richtlijn vallend product op de communautaire markt, al dan niet tegen betaling, met het oog op distributie en/of gebruik ervan in de Gemeenschap;
- *fabrikant*: de persoon of organisatie die tegenover de keuringsinstantie verantwoordelijk is voor alle aspecten van de typegoedkeuringsprocedure en instaat voor de overeenstemming van de productie. Het is niet noodzakelijk dat deze persoon of organisatie rechtstreeks betrokken is bij alle fasen van de bouw van de motor;
- *keuringsinstantie*: de bevoegde instantie(s) van een lidstaat die verantwoordelijk is (zijn) voor alle aspecten van de typegoedkeuring van een motor of een motorfamilie, voor het afgeven en intrekken van goedkeuringsformulieren, het fungeren als contactpunt voor de keuringsinstanties van de andere lidstaten en het verifiëren van de door de fabrikant genomen maatregelen inzake de overeenstemming van de productie;

- *technische dienst*: de organisatie(s) of instantie(s) die tot taak heeft (hebben) gekregen om als beproevingslaboratorium namens de keuringsinstantie van een lidstaat proeven of inspecties te verrichten. Deze functie kan ook door de keuringsinstantie zelf worden vervuld;
- *inlichtingenformulier*: het formulier bedoeld in [bijlage II](#), waarin staat vermeld welke gegevens door de aanvrager moeten worden verstrekt;
- *informatiedossier*: de map of het dossier met alle gegevens, tekeningen, foto's enz. die door de aanvrager overeenkomstig de instructies van het inlichtingenformulier aan de technische dienst of de keuringsinstantie zijn verstrekt;
- *informatiepakket*: het informatiedossier plus alle beproevingsrapporten of andere stukken die de technische dienst of de keuringsinstantie tijdens de uitvoering van hun taken aan het informatiedossier hebben toegevoegd;
- *inhoudsopgave bij het informatiepakket*: het document waarin een opsomming wordt gegeven van de inhoud van het informatiepakket met een passende nummering of andere tekens voor een duidelijke aanduiding van alle bladzijden.

Artikel 3 Aanvraag om een typegoedkeuring

1. De aanvraag om een typegoedkeuring van een motor of een motorfamilie wordt door de fabrikant ingediend bij de keuringsinstantie van een lidstaat. De aanvraag gaat vergezeld van een informatiedossier, waarvan de inhoud is bepaald in het inlichtingenformulier in [bijlage II](#). De technische dienst die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de goedkeuringsproeven krijgt de beschikking over een motor die voldoet aan de in [aanhangsel 1 van bijlage II](#) omschreven motortypekenmerken.
2. Indien in het geval van een aanvraag om een typegoedkeuring van een motorfamilie de keuringsinstantie van mening is dat de geselecteerde oudermotor waarop de ingediende aanvraag betrekking heeft niet ten volle de in [bijlage II, aanhangsel 2](#), beschreven motorfamilie vertegenwoordigt, dient een andere en, zo nodig, een extra oudermotor overeenkomstig de aanwijzingen van de keuringsinstantie ter beschikking te worden gesteld voor goedkeuring overeenkomstig lid 1.
3. Een aanvraag om goedkeuring voor een motortype of motorfamilie mag niet

in meer dan één lidstaat worden ingediend. Voor ieder goed te keuren motortype en iedere goed te keuren motorfamilie wordt een afzonderlijke aanvraag ingediend.

Artikel 4 Typegoedkeuringsprocedure

1. De lidstaat die de aanvraag ontvangt, verleent type-goedkeuring voor alle motortypen of motorfamilies die in overeenstemming zijn met de gegevens van het informatiedossier en aan de voorschriften van deze richtlijn voldoen.
2. De lidstaat vult alle toepasselijke rubrieken van het goedkeuringsformulier in van [bijlage VI](#) voor ieder motortype of iedere motorfamilie waarvoor hij goedkeuring verleent en stelt de inhoudsopgave bij het informatiepakket samen of controleert deze. De goedkeuringsformulieren worden genummerd volgens het systeem van [bijlage VII](#). Het ingevulde typegoedkeuringsformulier en de bijlagen worden aan de aanvrager toegezonden.
3. Indien de goed te keuren motor zijn functie slechts vervult of een bijzonder kenmerk slechts vertoont in combinatie met andere onderdelen van de niet voor de weg bestemde mobiele machine en daarom de naleving van een of meer voorschriften slechts kan worden geverifieerd wanneer de goed te keuren motor in combinatie met andere gesimuleerde of echte onderdelen van de machine functioneert, moet de geldigheid van de typegoedkeuring van de motor(en) dienovereenkomstig worden beperkt. In het goedkeuringsformulier voor een motortype of motorfamilie worden de eventuele beperkingen van het gebruik vermeld, alsmede eventuele voorwaarden waaraan bij montage moet worden voldaan.
4. De keuringsinstantie van iedere lidstaat
  - a. zendt maandelijks aan de keuringscommissie van de overige lidstaten een lijst (die de in [bijlage VIII](#) vermelde gegevens bevat) van de goedkeuringen van de motortypen en motorfamilies die zij in die maand heeft verleend, geweigerd of ingetrokken;
  - b. zendt, op verzoek van de keuringscommissie van een andere lidstaat, voorts onverwijld
    - een kopie van het goedkeuringsformulier met/zonder informatiepakket voor ieder motortype en iedere motorfamilie waarvoor zij de goedkeuring heeft verleend, geweigerd dan wel ingetrokken, en/of
    - de lijst van motoren die zijn geproduceerd in overeenstemming

- met de verleende typegoedkeuringen, zoals beschreven in artikel 6, lid 3, met de in [bijlage IX](#) vermelde gegevens, en/of
- een kopie van de in artikel 6, lid 4, bedoelde verklaring.

5. De keuringsinstantie van iedere lidstaat zendt jaarlijks, en bovendien telkens wanneer daarom wordt verzocht, aan de Commissie een kopie van het in [bijlage X](#) bedoelde gegevensformulier betreffende de motoren die sinds de laatste kennisgeving zijn goedgekeurd.

Artikel 5 Wijziging van goedkeuring

1. De lidstaat die de typegoedkeuring heeft verleend, neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat hij in kennis wordt gesteld van eventuele wijzigingen van de gegevens van het informatiepakket.
2. De aanvraag om wijziging of uitbreiding van een typegoedkeuring wordt uitsluitend ingediend bij de keuringsinstantie van de lidstaat die de oorspronkelijke typegoedkeuring heeft verleend.
3. Indien bepaalde gegevens van het informatiepakket zijn gewijzigd, gaat de keuringsinstantie van de betrokken lidstaat als volgt te werk:
  - zij zorgt voor de nodige herziene bladzijden van het informatiepakket; op iedere herziene bladzijde moeten duidelijk de aard van de wijziging en de datum van de heruitgave zijn aangegeven. Bij iedere afgifte van herziene bladzijden worden ook in de inhoudsopgave van het informatiepakket (die bij het typegoedkeuringsformulier is gevoegd) voor de betrokken bladzijden de data van de laatste herziening vermeld;
  - zij verstrekt een herzien typegoedkeuringsformulier (met een daarbij behorend uitbreidingsnummer) indien de daarin voorkomende gegevens (de bijlagen buiten beschouwing gelaten) zijn gewijzigd of indien de voorschriften van de richtlijn sinds de op de goedkeuring vermelde datum zijn veranderd. Op het herziene formulier moet duidelijk de reden voor de herziening en de datum van afgifte van het herziene formulier worden vermeld.

Indien de keuringsinstantie van de betrokken lidstaat van mening is dat een wijziging in een informatiepakket reden is voor nieuwe proeven of controles, stelt zij de fabrikant daarvan in kennis en geeft zij bovengenoemde documenten pas af nadat nieuwe proeven of controles met goed gevolg zijn verricht.

Artikel 6 Overeenstemming

1. De fabrikant brengt op iedere eenheid die in overeenstemming met het goedgekeurde type is geproduceerd de in [bijlage I](#), punt 3, vastgestelde merktekens aan, met inbegrip van het typegoedkeuringsnummer.
2. Indien het typegoedkeuringsformulier overeenkomstig artikel 4, lid 3, beperkingen van het gebruik omvat, verstrekt de fabrikant bij iedere gefabriceerde eenheid gedetailleerde gegevens over deze beperkingen en vermeldt hij eventuele voorwaarden waaraan bij montage moet worden voldaan. Indien een reeks motortypen aan één machinefabrikant wordt geleverd, heeft aan die fabrikant slechts één inlichtingenformulier te worden verstrekt, met een lijst van de betrokken motoridentificatienummers, en wel uiterlijk op de datum van levering van de eerste motor.
3. De fabrikant zendt op verzoek aan de keuringsinstantie die de typegoedkeuring heeft verleend binnen 45 dagen na het einde van ieder kalenderjaar en onverwijld na iedere datum waarop gewijzigde voorschriften van deze richtlijn van kracht worden en onmiddellijk na iedere datum die de bevoegde instantie kan vaststellen, een lijst met de hele reeks identificatienummers voor elk motortype dat in overeenstemming met de voorschriften van deze richtlijn is geproduceerd sinds de laatste lijst werd ingediend of sinds de voorschriften van deze richtlijn voor het eerst van kracht waren. Indien het motorcodesysteem daarover geen uitsluitsel geeft, moet deze lijst het verband aangeven tussen de identificatienummers en de overeenkomstige motortypen of motorfamilies en de typegoedkeuringsnummers. Voorts moet de lijst gegevens terzake bevatten indien de fabrikant niet langer een goedgekeurd(e) motortype of motorfamilie produceert. Indien niet wordt verlangd dat de lijst op gezette tijdstippen aan de keuringsinstantie wordt toegezonden, moet de fabrikant de gegevens gedurende ten minste 20 jaar bewaren.
4. De fabrikant zendt binnen 45 dagen na het einde van ieder kalenderjaar en op iedere in artikel 9 vermelde datum van inwerkingtreding aan de keuringsinstantie die de typegoedkeuring heeft verleend, een verklaring met een omschrijving van de motortypen en motorfamilies en met vermelding van de desbetreffende motoridentificatiecodes voor de motoren die hij voornemens is vanaf dat tijdstip te produceren.

Artikel 7 Aanvaarding van gelijkwaardige goedkeuringen

1. In het kader van multilaterale of bilaterale overeenkomsten tussen de Gemeenschap en derde landen kunnen het Europees Parlement en de Raad

op voorstel van de Commissie de gelijkwaardigheid erkennen van de bij deze richtlijn vastgestelde voorwaarden en bepalingen inzake de typegoedkeuring van motoren en de bij internationale reglementen of reglementeringen van derde landen vastgestelde procedures.

2. Typegoedkeuringen overeenkomstig Richtlijn 88/77/EEG die voldoen aan de in artikel 2 en in bijlage I, punt 6.2. 1, van Richtlijn 91/542/EEG van de Raad(8) bedoelde fasen A of B, en, in voorkomend geval, de bijbehorende goedkeuringsmerken worden aanvaard voor de in artikel 9, lid 2, van deze richtlijn bedoelde fase I. Deze geldigheidsduur loopt ten einde wanneer de verplichte tenuitvoerlegging van de in artikel 9, lid 3, van deze richtlijn bedoelde fase II begint.

Artikel 8 Registratie en in de handel brengen

1. De lidstaten mogen de inschrijving, in voorkomend geval, of het in de handel brengen van al dan niet reeds in machines ingebouwde nieuwe motoren niet verbieden, indien die motoren voldoen aan de voorschriften van deze richtlijn.
2. De lidstaten staan alleen de inschrijving, in voorkomend geval, of het in de handel brengen toe van nieuwe motoren, al dan niet reeds in machines ingebouwd, die voldoen aan de voorschriften van deze richtlijn.
3. De keuringsinstantie van een lidstaat die een typegoedkeuring verleent, neemt met betrekking tot die goedkeuring de nodige maatregelen om, indien nodig in samenwerking met de keuringsinstanties van de overige lidstaten, de identificatienummers van de motoren die in overeenstemming met de voorschriften van deze richtlijn zijn geproduceerd, te registreren en te controleren.
4. Een extra controle van de identificatienummers kan eventueel worden gecombineerd met de controle van de overeenstemming van de productie als bedoeld in artikel 11.
5. Met betrekking tot de controle van de identificatienummers verstrekken de fabrikant of zijn in de Gemeenschap gevestigde agenten, onverwijld op verzoek aan de bevoegde keuringsinstantie alle benodigde gegevens betreffende zijn/hun directe kopers alsook de identificatienummers van de motoren waarvan is medegedeeld dat zij' in overeenstemming met de bepalingen van artikel 6, lid 3, zijn geproduceerd. Indien de motoren worden verkocht aan een machinefabrikant, zijn geen nadere gegevens vereist.

6. Indien de fabrikant, na een verzoek daartoe van de keuringsinstantie, niet in staat is de in artikel 6 bedoelde voorschriften te verifiëren, met name in samenhang met lid 5 van dit artikel, kan de goedkeuring die voor het betrokken motortype of de betrokken motorfamilie overeenkomstig deze richtlijn is verleend, worden ingetrokken. Daarvan wordt kennisgeving gedaan volgens de procedure van artikel 12, lid 4.

Artikel 9 Tijdschema

1. TOEKENNING VAN TYPEGOEDKEURINGEN

De lidstaten mogen na 30 juni 1998 noch de typegoedkeuring voor een motortype of motorfamilie, noch de afgifte van het in [bijlage VI](#) bedoelde document weigeren, en mogen geen andere typegoedkeuringseisen stellen met betrekking tot verontreinigende emissies voor niet voor de weg bestemde mobiele machines waarin een motor is gemonteerd, indien de motor voldoet aan de voorschriften van deze richtlijn wat betreft de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes.

2. TYPEGOEDKEURINGEN FASE 1 - (MOTORCATEGORIEËN A/B/C)

De lidstaten weigeren de typegoedkeuring voor motortypen of een motorfamilie en de afgifte van het in [bijlage VI](#) bedoelde document, alsook andere typegoedkeuringen voor niet voor de weg bestemde mobiele machines waarin een motor is gemonteerd:

vanaf 30 juni 1998 voor motoren met een vermogen van:

- A: $130 \text{ kW} \leq P \leq 560 \text{ kW}$,
- B: $75 \text{ kW} \leq P < 130 \text{ kW}$,
- C: $37 \text{ kW} \leq P < 75 \text{ kW}$,

indien de motor niet voldoet aan de voorschriften van deze richtlijn en indien de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes uit de motor niet voldoet aan de grenswaarden in de tabel in punt 4.2.1 van [bijlage I](#).

3. TYPEGOEDKEURINGEN FASE II - (MOTORCATEGORIEËN D, E, F, G)

De lidstaten weigeren voor een motortype of een motorfamilie de typegoedkeuring en de afgifte van het in [bijlage VI](#) bedoelde document, alsook enige andere typegoedkeuring voor niet voor de weg bestemde mobiele machines waarin een motor is gemonteerd:

- D: vanaf 31 december 1999, voor motoren met een vermogen van 18 kW $P < 37$ kW,
- E: vanaf 31 december 2000, voor motoren met een vermogen van 130 kW $\leq P \leq 560$ kW,
- F: vanaf 31 december 2001, voor motoren met een vermogen van 75 kW $\leq P < 130$ kW,
- G: vanaf 31 december 2002, voor motoren met een vermogen van 37 kW $\leq P < 75$ kW,

indien de motor niet voldoet aan de voorschriften van deze richtlijn en indien de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes uit de motor niet voldoet aan de grenswaarden in de tabel in punt 4.2.3 van [bijlage I](#).

4. REGISTRATIE, IN DE HANDEL BRENGEN EN PRODUCTIEDATA VAN DE MOTOREN

Na de hieronder vermelde data, en met uitzondering van machines en motoren die bestemd zijn voor uitvoer naar derde landen, staan de lidstaten de registratie, in voorkomend geval, en het in de handel brengen van nieuwe, al dan niet reeds in een machine ingebouwde motoren alleen toe, indien die motoren voldoen aan de voorschriften van deze richtlijn en zijn goedgekeurd in overeenstemming met één van de categorieën, als omschreven in lid 2 en lid 3:

Fase I

- categorie A: 31 december 1998,
- categorie B: 31 december 1998,
- categorie C: 31 maart 1999.

Fase II:

- categorie D: 31 december 2000,
- categorie E: 31 december 2001,
- categorie F: 31 december 2002,
- categorie G: 31 december 2003.

Indien het motoren betreft die vóór de in dit lid bedoelde data zijn geproduceerd, kunnen de lidstaten voor elke categorie de toepassing van dit voorschrift evenwel uitstellen voor een periode van twee jaar.

De toestemming die voor motoren van fase I wordt verleend, loopt af met ingang

van de verplichte tenuitvoerlegging van fase II.

Artikel 10 Vrijstellingen en alternatieve procedures

1. De voorschriften van artikel 8, leden, 1 en 2, en van artikel 9, lid 4, zijn niet van toepassing op:

- motoren voor gebruik door het leger,
- overeenkomstig lid 2 vrijgestelde motoren.

2. Op verzoek van de fabrikant kan iedere lidstaat restantvoorraden van motoren of voorraden van niet voor de weg bestemde mobiele machines voor wat hun motoren betreft, onder de volgende voorwaarden vrijstellen van de in artikel 9, lid 4, vastgestelde termijn(en) voor het in de handel brengen:

- de fabrikant dient vóór de inwerkingtreding van de termijn(en) een aanvraag in bij de keuringsinstanties van de lidstaat die het (de) betrokken motortype(n)/ familie(s) heeft goedgekeurd;
- de aanvraag van de fabrikant bevat als omschreven in artikel 6, lid 3, een lijst van de nieuwe motoren die niet binnen de gestelde termijn(en) in de handel worden gebracht; voor motoren die voor de eerste maal onder deze richtlijn vallen, dient hij zijn aanvraag in bij de keuringsinstantie van de lidstaat waar de motoren opgeslagen zijn;
- in de aanvraag Worden de technische en/of economische beweegredenen voor de aanvraag opgegeven;
- de motoren zijn in overeenstemming met een type of familie waarvoor de typegoedkeuring niet langer geldig is of waarvoor nog geen typegoedkeuring vereist was, maar die met inachtneming van de termijn(en) zijn geproduceerd;
- de motoren bevinden zich vóór het verstrijken van de termijn(en) werkelijk binnen de Gemeenschap;
- het maximumaantal nieuwe motoren van een of meer typen die in iedere lidstaat in de handel worden gebracht op grond van deze vrijstelling, mag niet meer bedragen dan 10% van de nieuwe motoren van alle betrokken typen die in het afgelopen jaar in die lidstaat in de handel zijn gebracht;
- indien de aanvraag door de lidstaat wordt aanvaard, deelt deze binnen één

maand de gegevens van, en de redenen voor, de aan de fabrikant verleende ontheffingen aan de keuringsinstanties van de andere lidstaten mede;

- de lidstaat die ontheffingen krachtens dit artikel verleent, ziet erop toe dat de fabrikant alle desbetreffende verplichtingen naleeft;
- de keuringsinstantie geeft voor elke betrokken motor een certificaat van overeenstemming met een speciale vermelding af. In voorkomend geval mag gebruik worden gemaakt van een geconsolideerd document dat alle betrokken motoridentificatienummers bevat;
- de lidstaten zenden de Commissie jaarlijks een lijst van de verleende ontheffingen met opgave van de redenen daarvoor.

Deze mogelijkheid is beperkt tot een periode van twaalf maanden, ingaande op de datum waarop de termijn(en) voor het in de handel brengen voor het eerst voor de motoren gold(en).

Artikel 11 Maatregelen inzake de overeenstemming van de productie ,

1. Een lidstaat die een typegoedkeuring verleent, neemt de nodige maatregelen om, indien nodig in samenwerking met de 'keuringsinstanties van de overige lidstaten, te controleren of met betrekking tot de voorschriften van punt 5 van [bijlage I](#) afdoende maatregelen zijn getroffen om ervoor te zorgen dat doeltreffende controle op de overeenstemming van de productie wordt uitgeoefend alvorens de typegoedkeuring wordt verleend.
2. Een lidstaat die een typegoedkeuring heeft verleend, neemt de nodige maatregelen om, indien nodig in samenwerking met de keuringsinstanties van de overige lidstaten, te controleren of de in lid 1 bedoelde maatregelen met betrekking tot de voorschriften van punt 5 van [bijlage I](#), nog steeds afdoende zijn en of elke geproduceerde motor die krachtens deze richtlijn van een EG-goedkeuringsnummer is voorzien nog steeds in overeenstemming is met de beschrijving die in het goedkeuringsformulier en de bijlagen is gegeven voor het goedgekeurde motortype of de goedgekeurde motorfamilie.

Artikel 12 Gebrek aan overeenstemming met het goedgekeurde type of de goedgekeurde familie

1. Er is gebrek aan overeenstemming met het goedgekeurde type of de

goedgekeurde familie, indien er afwijkingen worden geconstateerd van de gegevens op het goedkeuringsformulier en/of in het informatiepakket en indien deze afwijkingen niet door de lidstaat die de typegoedkeuring heeft verleend zijn toegestaan op grond van artikel 5, lid 3.

2. Indien de lidstaat die de typegoedkeuring heeft verleend constateert dat motoren die van een certificaat van overeenstemming of een goedkeuringsmerk zijn voorzien niet in overeenstemming zijn met het door hem goedgekeurde type of de door hem goedgekeurde familie, neemt hij de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de in productie zijnde motoren opnieuw in overeenstemming worden gebracht met het goedgekeurde type of de goedgekeurde familie. De keuringsinstantie van deze lidstaat stelt de keuringsinstanties van de overige lidstaten in kennis van de genoemde maatregelen die, zo nodig, kunnen gaan tot intrekking van de typegoedkeuring.
3. Indien een lidstaat aantoont dat motoren die van een EG-goedkeuringsnummer zijn voorzien niet in overeenstemming zijn met het goedgekeurde type of met de goedgekeurde familie, kan hij de lidstaat die de typegoedkeuring heeft verleend verzoeken te controleren of de in productie zijnde motoren in overeenstemming zijn met het goedgekeurde type of de goedgekeurde familie. Deze controle moet binnen zes maanden na de datum van het verzoek worden uitgevoerd.
4. De keuringsinstanties van de lidstaten stellen elkaar binnen één maand in kennis van de intrekking van een typegoedkeuring en van de redenen daarvoor.
5. Indien de lidstaat die de typegoedkeuring heeft verleend het hem ter kennis gebrachte gebrek aan overeenstemming betwist, trachten de betrokken lidstaten het geschil op te lossen. De Commissie wordt op de hoogte gehouden en pleegt voorzover nodig het dienstige overleg teneinde tot een oplossing te komen.

Artikel 13 Voorschriften ter bescherming van werknemers

Deze richtlijn doet geen afbreuk aan het recht van de lidstaten om, met inachtneming van het Verdrag, voorschriften vast te stellen die zij noodzakelijk achten om ervoor te zorgen dat werknemers beschermd zijn bij het gebruik van de in deze richtlijn bedoelde machines op voorwaarde dat zulks niet van invloed is op het in de handel brengen van de betrokken motoren.

Artikel 14 Aanpassing aan de technische vooruitgang

1. Met uitzondering van de bepalingen van [bijlage I](#), punt 1, punten 2.1 tot en met 2.8, en punt 4, zullen alle wijzigingen die nodig zijn om de bijlagen bij deze richtlijn aan de technische vooruitgang aan te passen, overeenkomstig de procedure van artikel 15 worden vastgesteld door de Commissie, die wordt bijgestaan door het comité dat is ingesteld bij artikel 13 van Richtlijn 92/53/EEG.

Artikel 15 Comitologie

1. De vertegenwoordiger van de Commissie legt het comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het comité brengt advies uit over dit ontwerp binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie. Het comité spreekt zich uit met de meerderheid van stemmen die in artikel 148, lid 2, van het Verdrag is voorgeschreven voor de aanneming van de besluiten die de Raad op voorstel van de Commissie dient te nemen. Bij stemming in het comité worden de stemmen van de vertegenwoordigers van de lidstaten gewogen overeenkomstig genoemd artikel. De voorzitter neemt niet aan de stemming deel.
  - a. De Commissie stelt maatregelen vast die onmiddellijk van toepassing zijn.
  - b. Indien deze maatregelen echter niet in overeenstemming zijn met het advies dat het comité heeft uitgebracht, worden zij onverwijld door de Commissie ter kennis van de Raad gebracht. In dat geval:
    - stelt de Commissie de toepassing van de maatregelen waartoe zij heeft besloten uit voor een termijn van niet meer dan drie maanden na de datum van kennisgeving;
    - kan de Raad binnen de in het voorgaande gedachtenstreefje genoemde termijn met een gekwalificeerde meerderheid van stemmen een andersluidend besluit nemen.

Artikel 16 Keuringsinstanties en technische diensten

De lidstaten stellen de Commissie en de overige lidstaten in kennis van de namen en de adressen van de keuringsinstanties en technische diensten die voor het verwezenlijken van de doeleinden van deze richtlijn verantwoordelijk zijn. De aangemelde diensten moeten voldoen aan de voorschriften van artikel 14 van Richtlijn 92/53/EEG.

Artikel 17 Omzetting in nationaal recht

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 30 juni 1998 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.
Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.
2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 18 Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Verdere verlaging van emissiegrenswaarden

Artikel 19 Verdere verlaging van emissiegrenswaarden

Het Europees Parlement en de Raad nemen voor eind 2000 een besluit over een voor eind 1999 door de Commissie in te dienen voorstel tot verdere verlaging van de emissiegrenswaarden, en houden daarbij rekening met de algemene beschikbaarheid van technieken voor de beheersing van luchtverontreinigende emissies van motoren met compressieontsteking en de stand van de luchtkwaliteit.

Artikel 20 Bestemming

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, 16 december 1997

Voor het Europees Parlement
De Voorzitter
J. M. GIL-ROBLES

Voor de Raad
De Voorzitter

Voetnoten:

1. PB C 328 van 7.12.1995, blz. 1.
2. PB C 153 van 28.3.1996, blz. 2.
3. Advies van het Europees Parlement van 25 oktober 1995 (PBC 308 van 20.11.1995, blz. 29), gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 20 januari 1997 (PB C 123 van 21.4.1997, blz. 1) en besluit van de Raad van 13 mei 1997 (PB C 167 van 2.7.1997, blz. 22). Besluit van de Raad van 4 december 1997. Besluit van het Europees Parlement van 16 december 1997.
4. Resolutie van de Raad van de Europese Gemeenschappen en van de Vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, van 1 februari 1993 (PB C 138 van 17.5.1993, blz. 1).
5. Richtlijn 88/77/EEG van de Raad van 3 december 1987 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten met betrekking tot de maatregelen die moeten worden genomen tegen de emissie van gasvormige verontreinigingen door dieselmotoren, bestemd voor het aandrijven van voertuigen (PB L 36 van 9.2.1988, blz. 33). Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 96/11/EG (PB L 40 van 17.2.1996, blz. 1).
6. Richtlijn 92/53/EEG van de Raad van 18 juni 1992 tot wijziging van Richtlijn 70/156/EEG inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende de goedkeuring van motorvoertuigen en aanhangwagens daarvan (PB L 225 van 10.8.1992, blz. 1).
7. PB C 102 van 4.4.1996, blz. 1.
8. PB L 295 van 25.10.1991, blz. 1.

BIJLAGEN:

BIJLAGE I: TOEPASSINGSGEBIED, DEFINITIES, SYMBOLEN EN AFKORTINGEN, MERKTEKENS OP DE MOTOR, VOORSCHRIFTEN EN BEPROEVING, SPECIFICATIES VOOR DE BEOORDELING VAN DE OVEREENSTEMMING VAN DE PRODUCTIE, PARAMETERS VOOR DE DEFINITIE VAN DE MOTORFAMILIE, KEUZE VAN DE OUDERMOTOR

**BIJLAGE II: INLICHTINGENFORMULIER Nr....
betreffende de typegoedkeuring en de maatregelen tegen de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes van inwendige-verbrandingsmotoren die worden gemonteerd in niet voor de weg bestemde mobiele machines**

Aanhangsel 1: ESSENTIËLE EIGENSCHAPPEN VAN DE (OUDER)MOTOR

Aanhangsel 2: ESSENTIËLE EIGENSCHAPPEN VAN DE MOTORFAMILIE

Aanhangsel 3: ESSENTIËLE EIGENSCHAPPEN VAN EEN MOTORTYPE BINNEN DE FAMILIE

BIJLAGE III: TESTPROCEDURE

Aanhangsel 1 bij testprocedure

Aanhangsel 2 bij testprocedure

Aanhangsel 3 bij testprocedure

BIJLAGE IV

TECHNISCHE EIGENSCHAPPEN VAN DE REFERENTIEBRANDSTOF DIE VOOR DE GOEDKEURINGSTESTS IS VOORGESCHREVEN EN OM DE OVEREENSTEMMING VAN DE PRODUCTIE TE CONTROLEREN
REFERENTIEBRANDSTOF VOOR NIET VOOR DE WEG BESTEMDE MOBIELE MACHINES

BIJLAGE V

BIJLAGE VI
GOEDKEURINGSCERTIFICAAT
(Model)

Aanhangsel 1: Testresultaten

BIJLAGE VII

NUMMERINGSSYSTEEM VOOR HET GOEDKEURINGSCERTIFICAAT
(zie artikel 4, lid 2)

BIJLAGE VIII

LIJST VAN AFGEGEVEN GOEDKEURINGEN VOOR EEN TYPE MOTOR/MOTORFAMILIE

BIJLAGE IX

LIJST VAN VERVAARDIGDE MOTOREN

BIJLAGE X
GEGEVENSFORMULIER VAN GECERTIFICEERDE MOTOREN

Voor vragen en/of opmerkingen over EMIS kunt u mailen naar emis@vito.be

Copyright © [VITO](#) 18/03/1998

Ontwerp [EMIS](#).